

ת"ד 2913/09/13 - ברוך ארסלן נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה באילת

21 מאי 2015
ג' סיוון תשע"ה

ת"ד 2913-09-13 מדינת ישראל נ' ארסלן

ברוך ארסלן באמצעות עו"ד אלמוג אזולאי מטעם
הסניגוריה הציבורית מחוז דרום

בפני כב' השופט גל שלמה טייב
המבקש (הנאשם)

מדינת ישראל באמצעות עו"ד אבי ביטון פרקליטות מחוז
דרום

נגד
המשיבה (המאשימה):

החלטה

1. כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של הפקרה לאחר פגיעה בניגוד לסעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן - **פקודת התעבורה**) ואי ציות לתמרור עצור, בניגוד לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן - **תקנות התעבורה**).

2. בישיבת המענה ביום 10.02.15 כפר המבקש במיוחס לו בכתב האישום, אך הוסיף כי בכוונתו לטעון כי ננקטה ביחס אליו אכיפה בררנית ובעניין זה תוגש בקשה נפרדת. ביום 15.02.15 הגיש המבקש בקשה להורות למשיבה להעביר לעיונו רשימת תיקים שהוגשו לבית המשפט, במחוז דרום, בין השנים 01.01.10 ועד 01.01.13 שעניינם עבירות לפי תקנה 144 לתקנות התעבורה או עבירות לפי סעיף 64א(א) או 64א(ב) לפקודת התעבורה וזאת על מנת שיהיה באפשרותו להוכיח את טענתו לאכיפה בררנית. כמו כן עתר המבקש כי המשיבה תנמק מהם הקריטריונים ו/או הקווים המנחים אותה באבחנה בין עבירת ההפקרה על פי פקודת התעבורה לבין העבירה של עזיבת מקום התאונה לפי תקנות התעבורה.

3. המשיבה בתגובתה ביקשה לדחות את בקשת המבקש תוך שהיא מפנה לתגובתה (אותה צירפה) בתיק ת"ד 4535-09-12 (בית משפט השלום לתעבורה בב"ש) **מדינת ישראל נ' טריפונוב (להלן - עניין טריפונוב)** בו נדחתה בקשה דומה שהגיש ב"כ המבקש (בשמו של נאשם אחר, כמובן). בתגובתה סקרה המשיבה באריכות את הפן המשפטי בכל הקשור לעבירות ההפקרה וכן את היחס בין עבירות אלה לבין סעיף 62(7) לפקודת התעבורה ותקנה 144 לתקנות התעבורה, בכל הקשור לתכליות העומדות בבסיס כל אחת מן העבירות.

באשר לטענה לאכיפה הבררנית, כחלק מטענה להגנה מן הצדק, הפנתה המשיבה להלכה הפסוקה בעניין זה, באשר לתחולתה המצומצמת של ההגנה, תוך שהיא מציינת את פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בע"פ 4362-03-13 **ברשט נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] **להלן - עניין ברשט**, בו נדחתה טענת המערער לאכיפה בררנית בהעמדה לדין בגין עבירות של הפקרה למול עבירות לפי תקנה 144 לתקנות התעבורה. עוד הפנתה המשיבה לחובת המבקש להצביע על מקרים אחרים בהם התקבלו החלטות שונות על אף שמדובר היה בנסיבות דומות וככל שהמבקש אינו עומד בנטל זה אין מקום להכביד יתר על המידה על התביעה בבקשות העלולות לשאת עימן השלכות רוחב בלתי מבוטלות.

עוד הפנתה המשיבה להכרעת הדין של כבוד השופט לביא בת"ד 1233/08 **מדינת ישראל נ' פז אלחטן** [פורסם בנבו] **(להלן - עניין אלחטן)**, בו נטענה הטענה לאכיפה בררנית והמשיבה בדקה את המדיניות הכוללת ביחס להגשת כתבי אישום בכל הקשר לעבירות הפקרה ו/או עזיבת מקום התאונה ומצאה כי מדובר המדיניות הננקטת במחוז דרום זהה לזו שבמחוזות אחרים, למעט מחוז תל אביב.

לבסוף, הפנתה המשיבה להחלטת כבוד סגן הנשיאה, השופט דוד לנדסמן **בעניין טריפונוב**, אשר דחה את בקשת ב"כ המבקש להעביר לעיונו את המסמכים אותם הוא מבקש גם בבקשה שבפני, תוך הדגשה כי אין מקום להעלאת הטענה לאכיפה בררנית מבלי שיוצגו נתונים מצד המבקש המוכיחים זאת ותוך הדגשה כי גם אם קיימות מספר דוגמאות בהן הסתפקה התביעה בהעמדה לדין בגין עבירה לפי תקנה 144 לתקנות התעבורה אין בכך כדי להוכיח את הטענה, בוודאי כשאין בפני בית המשפט את מסד הראיות שהיווה בסיס לאותן החלטות.

4. בתשובתו לתגובת המשיבה הבהיר המבקש כי בקשתו מבוססת על ההחלטה **בעניין ברשט**, הדנה בנטל ההוכחה הרובץ על כתפי המבקש בטוענו לאכיפה בררנית. המבקש, בהסתמך על ע"ח (מחוזי-נצרת) 31996-03-14 **אלמקייס נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] **(להלן - עניין אלמקייס)** אליו הפנתה אף המשיבה, הדגיש כי הנתונים הסטטיסטיים אותם הוא מבקש נכללים בגדר "חומר חקירה" וביקש לדחות את טענת המשיבה כי בקשת המבקש מטילה על המשיבה נטל כבד ולא מידתי, שכן זו לא הוכחה במה באה לידי ביטוי אותה "הכבדה" לה היא טוענת.

עוד טען המבקש, כי משמבקשת המשיבה למנוע ממנו לקבל את מסד הנתונים לו הוא עותר היא יוצרת מצב בו לא יוכל לטעון לאכיפה בררנית, שכן לא יוכל לעמוד בנטל שנקבע בפסיקה בעניין זה.

עוד הפנה המבקש למספר כתבי אישום בהם הגישה המדינה כתבי אישום על עבירה של עזיבת מקום תאונה, בניגוד לתקנה 144, זאת על אף שלשיטתו מדובר במקרים בהם העובדות דומות ואף חמורות מאלה שבעניינו של המבקש.

לבסוף עתר המבקש, בשים לב לברור שאותו ערך ולפיו באשר לכל תאונת דרכים במחוז דרום קיים ספר רישום של תאונות הדרכים, על פי חלוקה קלנדרית, כי בית המשפט יורה למשיבה להעביר לעיונו את אותם ספרי רישום החל מיום 01.01.10 וכן את נוהל הטיפול בתיקי ת"ד, המתייחסים לעבירות של פגע וברח ו/או עזיבת מקום תאונה. כמו כן עתר המבקש כי בטרם תינתן החלטה יקבע דיון אליו יוזמן קצין הבוחנים המחוזי.

5. המשיבה בתגובתה לבקשותיו המעודכנות של המבקש חזרה על בקשתה לדחות את בקשת המבקש, תוך שהיא מפנה לע"פ 8204/14 **מחמד זלום נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (**להלן - פרשת זלום**) בו נקבע כי **"...על המבקש לחסות בצילה של ההגנה מן הצדק, בטענה של אכיפה בירנית, להוכיח כי ההבחנה בין המעורבים השונים מבוססת על שיקולים בלתי עניינים של המאשימה..."**. לאור זאת טענה המשיבה, כי בשים לב לעובדה כי לאור המדיניות הנקוטה על ידי רשויות החקירה המעבירות כל מקרה של רכב מעורב הנמלט מן המקום לעיון הפרקליטות, הבוחנת את המקרה על פי הכללים שנקבעו בפסיקה ביחס ליסודות עבירת ההפקרה והתכליות העומדות בבסיס העבירה, הרי שאין מקום להיעתר לבקשת המבקש באשר להעברת החומרים אותם ביקש ולקיום דיון אליו יוזמן קצין הבוחנים המחוזי.

6. המבקש השיב לתגובת המשיבה וחזר וטען כי המשיבה מבקשת לאחוז את החבל בשתי קצותיו כך שמחד טוענת כי הנטל להוכחת האכיפה הבררנית מוטל על המבקש ומנגד מסרבת להעביר לעיונו את מסד הנתונים אשר אפשר ויהיה בו כדי להוכיח את הטענה.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות, בטיעוני הצדדים ובפסיקה הרלבנטית, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל, כפי שיפורט להלן.

הטענה לאכיפה בירנית

8. דומה כי אין חולק היום באשר לאפשרות השימוש בטענה של ההגנה מן הצדק במסגרת ההליך הפלילי ובכלל זה הטענה לאכיפה בירנית. בית המשפט העליון בע"פ 8551/11 **יצחק כהן סלכגי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (**להלן - פרשת סלכגי**), עמד על כך ואמר:

"במישור המשפטי הטהור, אין עוד חולק על המקום שראוי לתת להגנה מן הצדק במקרים מתאימים, בהתאם להלכה המנחה שנקבעה בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ פ"ד נט(6) 776 (2005). בהקשר זה, אחד הטעמים להכרה בהגנה מן הצדק הינו אכיפה בירנית, שהוכרה כפסולה בשורת פסקי

דין של בית משפט זה (ראו בעיקר בג"ץ 6396/96 זקין נ' עיריית באר שבע פ"ד נג(3) 289 (1999)). השאלה היא רק אם נמצא בסיס לטענה זו בנסיבות העניין.

עוד נקבע **בפרשת סלכני**, האופן בו תיבחן הטענה ולעניינו חשובה השאלה השלישית שהוצגה בפסק הדין, מהו הנטל הראייתי המוטל על הטוען לאכיפה בררנית ובעניין זה קבעה כבוד השופטת ד' ברק-ארז כי משעומדת למאשימה חזקת החוקיות, על המבקש להפריכה ולצורך כך אין די בהעלאת הטענה אלא יש לבססה מבחינה עובדתית:

"התשתית הראייתית - טענת אכיפה בררנית אינה רק טענה משפטית עקרונית. היא, קודם כול, טענה עובדתית, וכפי שציין השופט י' זמיר בעניין זקין: "רשות מינהלית המבקשת לאכוף את החוק נהנית, כמו כל רשות מינהלית, מחזקת החוקיות. מי שמעלה נגד הרשות טענה של אכיפה בררנית, ולכן הוא מבקש לפסול את ההחלטה, עליו הנטל להפריך חזקה זאת" (שם, בעמ' 307)."

9. בע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פולדי פרץ** [פורסם בנבו] עמד כבוד השופט ע' פוגלמן על אותו נטל הרובץ על כתפי הטוען לסתירת חזקת החוקיות והדגיש כי די בהצבעה על מספר מקרים ספורים ואפשר בנסיבות מסוימות אף מקרה אחד שיצביעו על הבחנה לא ראויה בין מקרים דומים מבחינת נסיבותיהם על מנת שהנטל יעבור לכתפי הרשות. וכך נאמר:

"כידוע, לרשות המינהלית עומדת חזקת התקינות המינהלית, שלפיה מוחזקת היא כמי שפעלה כדין - כל עוד לא הוכח אחרת (בג"ץ 8756/07 עמותת "מבוי סתום" נ' הוועדה למינוי דינים, [פורסם בנבו] פסקה 43 (3.6.2008)). על-מנת להפריך חזקה זו, על הנאשם הטוען לאכיפה בררנית לנסות לסותרה ולהוכיח כי בוצעה לכאורה הבחנה לא ראויה בין מי שנתוניהם הרלוונטיים שווים. משעה שהוצג בסיס ראייתי כאמור, מתערערת חזקת התקינות והנטל יעבור אל כתפי הרשות המינהלית, אשר תתבקש להוכיח כי האכיפה - אף שהיא נחזית בררנית על-פני הדברים - התבססה על שיקולים עניינים בלבד, שיש להם משקל מספיק כדי לבסס עליהם את החלטתה (עניין זקין, בעמ' 308; עניין פלוני, פסקה 37). להשקפתי, בשלב זה של העברת הנטל, די יהא בהצבעה על מקרים ספורים - ואני נכון להניח לטובת המשיבים ולצורך הדיון כי במקרים מסוימים, אף על מקרה אחד - לצורך העברת הנטל לשכמה של הרשות. טעם הדבר הוא כי הרשות היא שנהנית מנגישות עדיפה למידע הרלוונטי, ולה - להבדיל מן הנאשם - נגישות לעובדותיהם של מקרים דומים שאירעו בעבר (ע"פ (מחוזי-י-ם) 30636/06 מדינת ישראל נ' מטר, [פורסם בנבו], פסקה 16 (19.7.2007); נקדימון, בעמ' 412). משכך, אם נמצא לכאורה יסוד בראיות לטענה של אכיפה בררנית - ובשלב זה אין להכביד בדרישה - יועבר הנטל לסתור את טענת האכיפה הבררנית אל כתפי הרשות." (הקו התחתון הוסף - ג.ש.ט).

הנשיא גרוניס סבר כי הנטל המוטל על כתפי הטוען כבד יותר ונדרש כי יוכח שהרשות פעלה באופן שיטתי ולאורך זמן באופן שונה מבמקרה שלו:

"נראה, כי על הנאשם להראות, כי לאורך זמן ובאופן שיטתי (או קרוב לכך) קיבלו הרשויות המינהליות במקרים דומים החלטות שונות מאלה שנתקבלו במקרה שלו".

כבוד השופט ס' ג'ובראן הצטרף בעניין זה לדבריו של הנשיא גרוניס, אולם סייג את דבריו, כי במצב בו לטוען לאכיפה בררנית אין כל גישה לחומר הדרוש לו, אפשר ויהיה ניתן להסתפק בהצבעה על מקרים בודדים (פסקה 4 לחוות דעתו של כבוד השופט ס' ג'ובראן).

10. לסיכום פרק זה יוצא כי על המבקש לטעון לאכיפה בררנית, להציג תשתית עובדתית המצביעה על כך שננקטה בעניינו אכיפה בררנית. ואולם עולה השאלה כיצד ובאיזו דרך יוכל הטוען לאכיפה בררנית להניח את אותה תשתית ראיתית.

האם יש לאפשר קבלת מידע על העמדה לדין של נאשמים לצורך ביסוס טענה לאכיפה בררנית?

11. הלכה היא כי שיקול הדעת של רשויות התביעה רחב ובתי המשפט לא ישימו שיקול דעתם במקום שיקול דעתן של רשויות אלה. יפים לעניין זה דבריה של כבוד השופטת (כתוארה אז) מ' נאור בבג"ץ 2419/06 שורץ נ' היועץ המשפטי לממשלה [פורסם בנבו], באשר להיקף ההתערבות של בג"ץ בשיקול דעתה של הרשות התובעת:

"שנית, ולגופו של עניין: היקף ההתערבות של בית המשפט הגבוה לצדק בשיקול דעת רשויות התביעה בענייני העמדה לדין מצומצם הוא (בג"ץ 5091/03 תורק נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נז (5) 665). "ההלכה הנוהגת מימים ימימה היא, שבית-משפט זה לא יתערב כעניין שבשגרה בשיקול-הדעת המסור לרשויות האכיפה, בכל הנוגע לניהולה של החקירה הפלילית וגיבוש המסקנות לצורך העמדה לדין. החלטות אלו, ככל החלטה מנהלית אחרת, אמנם נתונות לביקורת שיפוטית, אולם התערבות בהן תעשה במשורה. בית משפט זה לא מחליף את שיקול הדעת שניתן לרשויות התביעה בשיקול דעתו הוא, ורק החלטה אשר נמצאה לוקה בחוסר סבירות קיצוני, או בעיוות מהותי תצדיק התערבות שכזו" (בג"ץ 10034/05 בריל נ' מ"י (טרם פורסם); ראו גם בג"ץ 8643/04 אורן נ' משטרת ישראל (לא פורסם))."

12. ואולם לצד נקודת מוצא זו הדגיש בית המשפט העליון כי קיים צידוק להפעלת מנגנוני בקרה באשר להחלטות בדבר העמדה לדין ובכלל זה מתן אפשרות לנאשם לעיין בהחלטות רלוונטיות של התביעה על מנת שיוכל לבסס את טענתו בדבר אכיפה בררנית. כך ביטא זאת כבוד השופט (כתוארו אז) א' גרוניס בעמ"מ 2398/08 מדינת ישראל-משרד המשפטים נ' אליצור סגל [פורסם בנבו] (להלן - פרשת סגל):

"...מדובר בטענה בדבר אכיפה בררנית, הבאה תחת המטריה של הגנה מן הצדק. כידוע, הביקורת השיפוטית על החלטות של התביעה הכללית בעניין העמדה לדין...משהיקף הביקורת מצומצם הוא, קיים צידוק להפעיל מנגנוני בקרה אחרים לגבי החלטות בדבר העמדה לדין, וביתר שאת כאשר לאי העמדה לדין. הדבר נדרש לא רק על מנת לקיים את דרישת השקיפות, אלא בעיקר כדי לתמרץ את רשויות התביעה לקבל החלטות מושכלות, שוויוניות ונטולות משוא פנים. מנקודת מבט זו בהחלט ראוי לאפשר לנאשם לעיין בהחלטות רלוונטיות של התביעה הכללית. כמו כן, אם לא תינתן לנאשם גישה להחלטות, ספק אם יוכל הוא לבסס טענה בדבר אכיפה בררנית."

13. בע"מ 1786/12 אברהים ג'ולאני נ' מדינת ישראל-המשרד לבטחון הפנים [פורסם בנבו] (להלן - **פרשת ג'ולאני**) עמד בית המשפט העליון על הנטל המוטל על המבקש לעיין בתיקי חקירה על מנת לבסס טענה לאכיפה בררנית:

"מקום בו הטעם לקבלת מידע מתיקי חקירה הוא הרצון להוכיח אכיפה בררנית, הרי שמשקלו של האינטרס הלגיטימי יגבר ככל שהמבקש יוכל להצביע על בסיס ראשוני לקיומו של חשד בדבר סלקטיביות באכיפה." (הקו התחתון הוסף -ג.ש.ט)

14. הדברים הם בבחינת קל וחומר מקום בו המידע אינו ניתן להשגה, במאמץ סביר, על ידי המבקש והוא מצוי בידה של הרשות. יפים לעניין זה דבריה של כבוד השופטת נ' מוניץ **בעניין אלמקייס**:

"טענה לאכיפה בררנית מחייבת הנחת תשתית עובדתית מתאימה, אשר בהיעדרה דומה שתדחה הטענה ללא דיון לגופו של עניין. נאשם המבקש לטעון כי המאשימה נוקטת, דרך קבע, מדיניות שונה מזו שנקטה בעניינו, נדרש להראות כי בשורת מקרים אחרים, התקבלו החלטות שונות, למרות מערכת נסיבות דומה. כאשר מידע זה אינו מצוי ברשות הנאשם ואף אין לו אפשרות להשיגו, במאמץ סביר, נראה כי חיובה של המאשימה להעמידו לעיונו מתבקש."

15. עוד יש לציין בעניין זה את דבריו של כבוד השופט א' סופר בע"פ"א (ארצי) 29798-10-11 **מדינת ישראל נ' מרים עמית יהודית** (22.4.13) שקבע כי אי העברת המידע עלולה למנוע מנאשם להוכיח את טענת האפליה ועל כן על הרשות לאפשר לנאשם לקבל את המידע האמור:

"... יש להביא בחשבון את הקושי האינהרנטי הטמון בהוכחת טענת אפליה בגין אכיפה בררנית, שכן כל המידע הרלבנטי מצוי בידי הרשות ואין לנאשם גישה אליו. קבלת טענת המאשימה עלולה להביא לתוצאה לפיה נאשם לעולם לא יוכל להוכיח טענת אפליה. לפיכך, כאשר מדובר בטענת אפליה, יש להקל במידת ההוכחה לכאורה הנדרשת מהנאשם. כמו כן, יש לאפשר לנאשם לקבל מידע ונתונים מהרשות (הן נתונים סטטיסטיים והן נתונים על שיקולי הרשות ומדיניות האכיפה), הדרושים להוכחת הטענה" (פסקה 25 לפסק הדין). (וכן את דבריה של כבוד השופטת נ' מוניץ **בעניין אלמקייס**, בפסקה 9).

16. למול האינטרס של המבקש לקבל את המידע עומדת שאלת ההכבדה על רשויות התביעה, בהיענות לבקשות מן הסוג הזה. **בפרשת סגל** התייחס בית המשפט העליון במפורש לעניין זה וקבע כי המבחן הינו **הכבדה ממשית** על הרשות **שהיא בעלת זיקה להקצאת המשאבים** הנתונה אצל הרשות, להבדיל מהכבדה ניכרת. עוד הוסיף בית המשפט העליון כי אין די בהעלאת טענה לקיומה של הכבדה שכזו אלא על הרשות להוכיח כי אכן זו מתקיימת הלכה למעשה (ראה פסקה 30 לחוות דעתה של כבוד השופטת (כתוארה אז) מ' נאור).

17. במאמר מוסגר ולמעלה מן הצורך (שכן הצדדים לא התייחסו בטיעוניהם לשאלת מקור הסמכות ממנו ניתן ללמוד על האפשרות לקבל את מידע) אציין כי ההחלטות בפרשות **סגל וג'ולאני** עסקו אמנם בקבלת מידע על פי חוק חופש המידע ואולם **בפרשת סגל** ומבלי שהכריע בכך, הצביע כבוד השופט (כתוארו אז) א' גרוניס על הצורך בהסדרה זהה לעניין היקף הגילוי של המידע:

"התשובה צריכה להימצא, לטעמי, בקביעה של כללים דומים לעניין היקף הגילוי בין אם מדובר בהליך הפלילי ובין אם מדובר בהליך לפי החוק".

עוד אעיר בעניין זה, כי **בעניין אלמקייס** עמדה כבוד השופטת נ' מוניץ על כך שנתונים סטטיסטיים בדבר העמדה לדין מהווים "חומר חקירה" בהתאם לסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי וכפי שפורש מונח זה בפסיקה שכן יש בכוחם לבסס טענת הגנה לנאשם במשפט פלילי.

מן הכלל אל הפרט

18. יאמר מיד כי בעוד המבקש מיקד טענותיו, באשר לזכותו לקבל את מסד הנתונים עליו מבקש לבסס את טענתו האפשרית לאכיפה בררנית, המשיבה בטיעוניה, אמנם התייחסה לשאלה זו, אולם התמקדה בעיקר "בשלב הבא", דהיינו היעדר קיומה של אכיפה בררנית, בבחינת "רתימת העגלה לפני הסוסים".

19. המבקש צירף לתשובתו לתגובת המשיבה, מיום 25.03.15, 6 כתבי אישום (שסומנו כ**נספח ב/1-6/ב**), אשר בעניינם העמידה המשיבה לדין נאשמים בגין עבירות של אי הגשת עזרה לפי תקנה 144(א), על אף שמדובר, לשיטתו, בעובדות הדומות בנסיבותיהם לאלה המיוחסות למבקש עצמו ואף חמורות מהן.

20. עיון בכתבי האישום אותם הגיש המבקש מלמד כי על פי העובדות המצויינות באותם כתבי אישום, מדובר באירועים אשר נסיבותיהם דומות ולעיתים אף חמורות מאלה המיוחסות למבקש.

כך למשל מכתב האישום המסומן כ**נספח ב/1** עולה כי הנאשם גרם לתאונת דרכים כשלא ציית להוראות התמרור שחייב אותו במתן זכות קדימה, וגרם לחבלות ל-3 בני אדם. על אף זאת הנאשם לא הגיש עזרה ועזב את המקום.

מכתב האישום המסומן כ-**נספח 2/ב** עולה כי הנאשם ביצע פניית פרסה ופגע בהולך רגל שהיה על המדרכה. כתוצאה מכך הולך הרגל נחבל בידו ובגבו ונזקק לטיפול רפואי. הנאשם לא הגיש עזרה ועזב את המקום. **הנאשם ביצע את העבירות בהיותו בלתי מורשה לנהיגה.**

המצב דומה גם ביחס לשאר כתבי האישום אותם הגיש המבקש כנספחים.

למבקש שבפניי אמנם מיוחסת עבירה של אי ציות לתמרור עצור, עבירה חמורה כשלעצמה, אולם לא מיוחסת לו גרימת תאונת דרכים ומשכך גם לא החבלות שנגרמו לנוסעי הרכב וזאת לצד העבירה של הפקרה אחרי פגיעה.

יוצא איפוא ומבלי כמובן שאכנס לטיב הראיות שבכל תיק, שכן לא נחשפתי אליהן, נראה כי המבקש עומד בנטל הראשוני המוטל עליו, כדרישת הפסיקה, דהיינו אותה תשתית ראייתית בסיסית שיש בה כדי לבסס חשד לאכיפה בררנית, המצדיקה מתן אפשרות לעיין באותם נתונים להם עותר המבקש.

21. ואולם נראה כי חיזוק לחשד זה ניתן ללמוד מדבריה של כבוד השופטת ר' לביא **בעניין אלחטן**, אליו הפנתה המשיבה. בהחלטתה מיום 01.02.10, הורתה כבוד השופטת לביא, **בהסכמת הצדדים**, כי יומצאו לתיק בית המשפט נתונים סטטיסטיים בעניין עבירות לפי תקנה 144 וזאת לאור התרשמותה כי אין מדיניות אחידה של רשויות התביעה בכל קשור להעמדה לדין בגין עבירות הפקרה או עבירות לפי תקנה 144.

עוד החליטה כבוד השופטת לביא כי הפרקליטות אף תעביר דיווח האם פועלת על פי מדיניות אכיפה כללית או שמא מדובר במדיניות נפרדת לכל שלוחה.

22. המשיבה בתגובתה לבקשת המבקש אף מציינת כי מהברור שערכה, בעקבות החלטת כבוד השופטת לביא, עלה כי מדיניות הפרקליטות בכלל המחוזות, **למעט במחוז אחד**, זהה בכל הקשור לבחינת התיקים, בשים לב לנסיבותיהם ובחינת תכליות החקיקה שבכל עבירה.

ברור זה, מוביל למסקנה, כי גם לשיטת המשיבה, ישנם פערים במדיניות האכיפה בעבירות של הפקרה ו/או עזיבת מקום התאונה, אשר לא ניתן להם הסבר כלשהו בתגובה.

23. המשיבה הפנתה בעניין זה לפסק הדין **בעניין ברשט**, שם נדחתה טענת המערער, לאכיפה בררנית, בגין עבירות דומות לאלו המיוחסות למבקש, וזאת מן הטעם כי לא הונחה תשתית עובדתית המבססת את הטענה כי רשויות התביעה נקטו במדיניות שיטתית ולאורך זמן השונה מזו שנקטה ביחס למערער, כפי שנקבע בפסיקה **בפרשת פולדי**. בית המשפט המחוזי, אף התייחס לברור אותו ערכה המשיבה באשר למדיניות הננקטת בפרקליטות על כלל מחוזותיה וקבע כי מדובר בברור שנערך זמן רב לפני הדיון בתיק שבפניו ואף לפני תיקון 101 לפקודת התעבורה, אשר הוביל לשינוי הענישה בכל הקשור

לעבירות ההפקרה.

24. יוצא, אפוא, כי המבקש עמד בנטל המוטל עליו וביסס את אותה תשתית ראשונית שיש בה כדי לבסס חשד לאכיפה בררנית.

אין בהחלטת בית המשפט **בעניין ברשט** כדי לסייע למשיבה בעניין זה, שכן טענות המערער נדחו לגופן, קרי לעצם קיומה של אכיפה בררנית, בעוד, שבשלב זה המבקש עותר לקבלת נתונים שיהיה בהם, לשיטתו, כדי לבסס את אותה טענה. פסק הדין **בעניין ברשט**, דווקא מחזק את הצורך בברור שכזה, וזאת לאור הערתו של בית המשפט המחוזי בדבר התיקון שחל בפקודת התעבורה וחלוף הזמן מאז הברור האחרון, אשר בוודאי מקבלים משנה תוקף כשחלפה למעלה משנה ומחצה מאז מתן אותו פסק דין.

25. כאמור, לצד השיקול במתן אפשרות עיון למבקש עומד הצורך באיזון למול ההכבדה על רשויות התביעה במתן מענה לבקשות מן הסוג הזה.

בעניין זה, המשיבה לא עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח כי אכן היענות לבקשת המבקש תביא להכבדה ממשית במילוי משימותיה העיקריות. מעבר לעצם האמירה, "**אין להכביד יתר על המידה על התביעה**" לא הצביעה המשיבה על הכבדה כלשהי בפעילותה. המשיבה לא הציגה נתונים כלשהם על היקף הקצאת המשאבים הנדרשים לצורך מענה לבקשה ואף לא הוכיחה כי מדובר בנטל בלתי סביר. יתרה מכך, המשיבה אף לא ערכה איזון בין הצורך בגילוי החומרים המבוקשים לבין מצב משאביה (ראה בעניין זה **פרשת סגל** פסקה 21 ו-31 לחוות דעתה של כבוד השופטת מ' נאור). אעיר בעניין זה, כי אין מדובר במספר רב של מקרים ובוודאי לא בתופעה, אשר איסוף הנתונים ביחס אליה עלול לגרום להכבדה בלתי סבירה על המשיבה, מה גם שהבקשה עצמה תחומה לזמן מוגדר ומצומצם.

26. יתרה מכך, המשיבה, כעולה מתשובתה לבקשה, ערכה בדיקה דומה בעבר, והעבירה את הנתונים לבית המשפט. דומה כי, הבקשה שבפניי אין בה כדי להכביד יתר על המידה על התנהלות המאשימה, שכן המאשימה לא הצביע על קושי כאמור גם **בעניין אלחטן**, אלא ההיפך **נתנה הסכמתה** לבדיקה. בעניין זה יוער כי לא ברור מה הוביל לשינוי עמדתה של המשיבה, אשר עתה מתנגדת לבקשת המבקש וזאת בשים לב לשינויי החקיקה ביחס לעבירת ההפקרה, כפי שבאו לידי ביטוי בתיקון 101 לפקודת התעבורה, ולאור הערותיו של בית המשפט המחוזי **בעניין ברשט**.

27. משהצביע המבקש על אותה תשתית עובדתית המקימה את החשד לאכיפה בררנית והמידע אותו הוא מבקש אינו רחב היקף ומצוי בידי המשיבה, האינטרס הלגיטימי לקבלת המידע גובר על החשש מפני הכבדה על פעולת הרשות, מה גם שזו, כאמור, לא הוכחה.

28. **סוף דבר ולאור האמור, הריני נעתר לבקשה בכל הנוגע למסירת רשימת התיקים שהוגשו לבית**

המשפט, במחוז דרום, מיום 01.01.10 ועד ליום 01.01.13 בהן מיוחסת לנאשמים עבירות של לפי סעיף 64א(א) או(ב) לפקודת התעבורה או עבירות לפי תקנה 144 לתקנות התעבורה וזאת תוך 30 ימים מהיום.

בשים לב לתגובת המשיבה, בה פירטה בהרחבה את הדרך בה נבחנים התיקים בהם עולה חשד לעבירת הפקרה או עזיבת מקום תאונה איני מוצא כי יש צורך בפירוט נוסף. יחד עם זאת תבהיר המשיבה מהם השיקולים העומדים בבסיס מדיניות ההעמדה לדין השונה בין כלל המחוזות לבין מחוז תל אביב ואף זאת תוך 30 ימים.

ניתנה היום, ג' סיוון תשע"ה, 21 מאי 2015, בהעדר הצדדים.